

man naae til det Standpunkt, men det har jeg ikke troet at kunne gaa ind paa; derimod har det, som her er foreslaaet, været under Overveielse af flere, jeg tror i 10 Aar. S og for sig er det hensigtsmæssigt at gaa til det. Smidlertid erkjender jeg i Henshold til tidligere Forlangender, at Rigsdagen er medbestemmende i det Forhold, og ønsker man absolut en Underbalance, faar man beholde den, uagtet jeg tror, at det er baade i Telegrafvæsenets og Publikums Interesse, at luge at blive af med Noget af den. Seg skal altsaa finde mig i Forlaget.

Den ærede Ordfører omtalte dernæst Forbindelsen med Telefonvæsenet; jeg har haft Leilighed til nærmere at udbille for Finanssubvalget, at vi paa visse Punkter have søgt at komme i Forbindelse med Telefonvæsenet og have afsluttet forskjellige Overenskomster med det, endda med noget økonomisk Tab for Telegrafvæsenet. Det er ganske sikkert, at i Publikums Interesse vil en saadan Forbindelse være i mange Henseender; men den ærede Ordfører rørte ved et Punkt, som er overordentlig vigtigt i denne Materie; det er Garantien for Telegrafbetjærgelsen — det gjælder baade indgaaende og udgaaende — og Hemmeligholdelsen. Medens man nu har fuld Betryggelse for, at Statstelegraferne bejrger Telegrammerne saaledes, at de kun komme til Adressatens Kundskab og ikke til nogen Andens, vil man, naar man kommer i en saa intim Forbindelse med Telefonvæsenet, være udsat for, at Telegrafhemmeligheden gaar tabt; det vil jeg blot sige i Forveien. Seg skal for Resten være villig til saa vidt muligt at tage mig af Ordningen paa dette Punkt; men det er forbundt med overordentlig stor Vanskelighed og efter min Mening overmaade stor Betænelighed.

Jeg skal nu tillade mig at fremsætte nogle Ytringer med Hensyn til Ordningen af Jernbanevæsenet, et Spørgsmaal, paa hvilket den ærede Ordfører tog Anstaa, om jeg saa maa sige, og henviste ganske kort til Udtalelserne i Betænkningen. Jeg kan ganske naturligt ikke lade mig nøie dermed; jeg er nødt til at gjøre nogle Bemærkninger i Anledning af, hvad der staar i Betænkningen, og jeg ønsker at føre disse Bemærkninger noget yderligere frem, idet jeg anser det for nødvendigt en Gang at komme til at udtale mig overfor det høie Thing noget udførligere om det hele Jernbanespørgsmaal. Seg skal for det Første tillade mig at sige til den ærede Ordfører, at hans Hovedhenspunkt baade med Hensyn til Forholdet til Udlandet og med Hensyn til Indlandet ikke er rigtigt. Vi skulle jo ved disse nye Planer have gjort et Fremskridt, og det tror jeg ogsaa,

vi have gjort, og det i flere Retninger, men det er ganske overordentlig vanskeligt at gjøre Forandringer i disse Forhold med Hensyn til Jernbane- og Postvæsenet, fordi det er Forhold, hvor alle Mennesker ere konservATIVE. De fleste ere tilbøielige til ingenlunde at se paa Helheden, men paa det enkelte Punkt, hvor der paaføres dem en eller anden Gene, og lidet tilbøielige til ved Siden deraf at erkjende Fremskridtene, som ske over det Hele, og ogsaa de Fremskridt, der komme dem selv til Gode. Det har jeg haft saa overordentlig mange Exempler paa netop i den senere Tid. Nu betegner Udviklingen af Jernbaneplanerne her til Lands en vis Grad et Principliste. Det er jo nemlig saa, at ved Begyndelsen af Jernbanestyrelsen vilde man gjøre alle Tog nogenlunde ens, indtil man lærte, hvorledes man skal vende sig i Forholdene. Men kommer man til de store Staters Jernbanestyrelser, vil man finde en fuldstændig Sortering af Togene i Altog, Persontog og Godstog. Vi have ikke just optaget dette System, men vi have dog nærmest os noget til det, navnlig paa Sjælland, og jeg tror at turde sige, at vil man have Tilslutning andetsteds, maa man ogsaa rette sig noget efter de Principer, som gjælde for Jærten andetsteds; og det er kun det, vi have gjort. Der er imidlertid en Ting, som vi ikke have gjort, hvis jeg maa nævne det strax, og det viljer, at vi ikke ere gaaede over til det almindelige Altogsystem, og det er maaste ogsaa hensigtsmæssigt, nemlig at vi ikke have foretaget en Taktforhoielse for Altogene. Da vi kun bruge dem paa et begrændset Omraade, ere vi ikke gaaede til en Forhoielse. Det hadde maaste været rigtigt at gjøre det netop for at betegne — det kunde kun gjøres paa Sjælland, hvor man har virkelige Altog — at det er en anden Slags Tog, end vi tidligere have kjendt. Som vort Lands Veligheden er, maa der for Jernbanestyrelsen være to Formaal at fyldestgjøre. Det ene er det mellemrigste, om jeg saa maa sige; thi den ærede Ordfører vil vel ikke forlange, at vi ganske skulle se bort fra, at vi ligge imellem andre Lande, Tyskland, Sverige og Norge. Altsaa, dertil skulle vi tage passjende Hensyn (Ordføreren [Holstein]: Sa det skulde vi helst) — og det have vi gjort. Vi skulle ogsaa tage passjende Hensyn til vort eget Land, det følger af sig selv, og hvis man udbillede Forbindelserne med Udlandet paa en saadan Maade, at de ikke kom Indlandet til Gode, maaste endogjaa kom det til Skade, var man kommet ind paa noget Forkert, men det har man ikke gjort paa noget Punkt, i saa Hens-